

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy óra	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és
o ünnep után való napon is. o

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

HIRDETÉSI DÍJAK:
Nyílt sor: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Kizárókat o nem ad vissza a szerkesztőség. o

TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség: 503.
Kiadóhivatal: 379.

A hamelni patkányirtó.

Miért hívta mára újra egybe Tisza a képviselőházat? Tudhatta, hogy indennitást hiába kér. Csak az volt tehát a célja, hogy a többség újabb alkotmánytiprásáért az ország előtt az ellenzéket tegye felelőssé. Értjük az efféle kortesfogásokat választások előtt a miniszterelnök, mint belügyminiszter részéről, — hiba csak az, hogy kissé elkésett velők.

Az utóbbi évek eseményei az egész országot meggyőzték arról, hogy a kormánypart csödbejutott. Ezt a csödtömeget leltár mellett veszi át az, a ki legtöbbet ígér érte a bécsi udvari Creditorenvereinnak. — Tisza ígért érte közösvámterületet, ujoncokat, civillistafelemelést. Mindez nem volt elég. Házzsabályok, alkotmány, nyelvünk jogi összetörésével licitált rá. Ennél többet senki sem mert ígérni. S megkapta a csödtömeget . . .

A bécsi udvar türelmesen nyugtázta a részletfizetéseket. Kegyesen elkönnyvelte nyelvünk jogait, a civillistafelemelést, az 1899. XXX. t.-c. elparafálását. Az adós lekötöttségét unja Tisza. A házzsabályok megsemmítése, ex-lexben kiírt választások útján siet ígéréthez képest a hatalomért odafizetni az utolsó részletet: alkotmányunkat. Hiába figyelmezteti az ellenzék Tiszát, hogy az alkotmány a nemzet tulajdona, a nemzet pedig azért az értéktelen csödtömegeért még egy rossz darabot sem ad. Mit felel erre Tisza? Elkeseredésében nagyot üt botjával a saját fejére s új választásokba rohan. Mi célból? Újabb alkotmány-sértéssel akarja igazolni, hogy ő tiszteli az alkotmányt? Avagy már ő maga is megundorodott s szabadulni kíván attól a csödtömegetől? Ebben a céljában a miniszterelnök a magyar választópolgárság segítségére számíthat.

Ilyen körülmények közt nyilván akasztófa-humorból fakad Tiszáéknak az az uton-utfélen hirdetett nevetséges szólása, hogy az ellenzék fél az új választásoktól, ők pedig nem félnek. Hát ebben van egy kis igazság. A csecsemő bátran simogatja a mérges kigyót, az

ember pedig félve menekül előle. Vajjon bátrabb-e ezért a csecsemő? Az ilyen bátorságot mi vétkes könnyelműségnek nevezük. Az ellenzék öntudatosan és higgadtan tudja mérlegelni egy esetleg bekövetkező választás szörnyű következményeit. Félti a királyi eskü szentségét. A törvénytelenül megalakuló házzsal szemben egy törvényes jogaiban még fennálló képviselőház összeütközésével, s ennek kifürkészhetlen következményeivel számol. Felfogja a törvénytelenül kiírt választásnak, mint praecedensnek veszedelmes jelentőségét. Nap-nap után értesül önkormányzati testek állásfoglalásáról, a melyek a törvényt szentnek. Tisza tervét örületesnek tartják. S midőn a szent az örülettel összeütközik, bizonyonyal az alkotmányos tényezők által hozott, szentesített törvények kötelező erejét vallják s megtagadják az örület által parancsolt alkotmánytiprás végrehajtását. Az ellenzék lekiismerete előtt ilyen setét képek vonulnak el s ezért igenis fél ez ellenzék az új választásoktól. Ámde e setét képek is szétfoszlanak a nemzeti lelkesedés lobogásának fényében. A magyar alkotmányt eddig még mindig a magyar nemzet mentette meg. Az új választások útján ez a fenséges munka újra visszaszál a nemzetre.

A nemzet önmaga lesz intézője sa át sorsának. Önmaga fog itélni alkotmányának élete vagy halála felett. Ha a hatalom erőszakoskodása előtt meghunyászkodnék, ígéretekért, adományokért eladná becsületes meggyőződését: akkor megérdemelné, hogy Tisza intézze sorsát. Ebben erősen bízunk a csödtömege, ámde a medve bőrére pezsgőzni még kissé korai. Az önzetlen hazafiság melege járja át az ország minden magyar ember lakta vidékét. Lelkesedés, szeretet, ragaszkodás, buzdítás, támogatás üdvözi minden felől a küzdő ellenzéket. Választások előtt, ilyen állapotban találja az ellenzék az országot.

Hát a másik oldalon, hogy alakul a kép? Folyik a munka erősen. Most már nemcsak erkölcsi szempontból bárósít Tisza: hogy legyenek aristok-

raták, kik közt ő a legrégebbi aristokrat, de anyagi szempontból is. A választásokhoz a kormánynak pénz, pénz és pénz kell. Hull a kitüntetés, mint a decemberi hó. Szemfényvesztő ügyességgel megy végbe az erkölcsi és anyagi javak cseréje a kormánypart választási konyhájában. Szénből, élesztőből bárói cím, a bárói címből pénz lesz; a pénzből szavazó polgár születik. S a képviselő urak mégis fáznak a kerület-járástól. Mert hiába, Guttman szene sem hevíti fel a kerületeket, Kuffner báró élesztője sem képes dagasztani a polgárok lelkesedését. De még a pénzük sem.

Az ellenzék nem a választási-kasszában, de a nemzet becsületes meggyőződésében bízunk. Mert szerencsére a szavazó polgárok közt nem udvari tanácsosok is akadnak, még pedig sokan. Ezek is tudják azt, amit Schwarz Gusztáv tanít: hogy a jogkijátszással szemben fentartónk mindenkor a jogeszmé volt, s nemzeti vesztünket jelentené, ha a magyar nemzet igazán csak jogkijátság útján tudná kivívni. De tovább nem követik Schwarz Gusztávot, ki ez igazsággal általában és kizárólag az obstrukció ellen fordul, a minék fogalmát jogunk nem is ismeri, s felhagy a jogeszmé teoriájával, midőn tételes jogszabályok, az 1899. XXX. t.-c.-1867. X. t.-c. 1868. XII. t.-c. és a házzsabályok kijátságáról van szó. Itt már Schwarz Gusztávban az udvari tanács összeütközésbe jött az egyetemi tanárral, s az utóbbi, bár okosabb, mégis engedett.

A hol az udvari tanácsosok őszintesége végződik, ott kezdődik a magyar nemzet józan eszének bölcs ítéléte. Ez az ítélet a választási küzdelem diadalának elődalaként zeng az ellenzék felé.

Ha előre megyek, kövessetek; ha visszafordulok öljetek meg, ha eszem, legyetek megboszulóim! E szavakkal buzdította diadaira La Rochejaquelin vend katonáit. Ha meghátráltak ellenetek fordulunk, de míg előre mentek, követni fogunk, s porrá zúzzuk becsületes munkátok ádáz ellenségeit! A törvény és alkotmány tisztelet s a jogtíró önkény összeütközése előtt így

buzdítja győzelemre a nemzet ügyének becsületes harcosait. A nemzeti erővel szemben mivé törpül az a kiselejtezett csödtömege?!

A legerősebb kéznek is meg kell bénulnia, ha a nemzet tiltólag emeli fel hatalmas jobbát! Meg kell hát bénulnia a Tisza-féle kéznek is, a mely erős volt a rombolásban, s oly tehetetlen az építésben.

De egy ponton mégis csodálatos volt annak a kéznek az ereje. Egy zsebkezdőintéssel megrázkódtatta a kormánypart meggyőződésének szilárd gránit-tömbjeit. Parturiunt montes s megszületett a lex-Dániel. Most ezt a lex-Dánielt lobogtatja az erős kéz, s azt a parancsot, hogy minden kormányparti képviselő ennek szentségére esküdjék kerületében. Ösztönszerűleg és tehetetlenül görnyednek a parancsszó előtt, s hajtják biztos bukásra alá azatos meggyőződésüket! . . .

A hamelni patkányirtó fuvólájával annyira elbűvölte a városban veszedelmesen elszaporodott patkányokat, hogy annak varázs-zenéjével becsalta őket még a folyóba is, s mind ott pusztulának. Tiszának kezében van e bűvös ereje. Ez az erős kéz ez egyszer szolgálatot tesz nemzetének: összetöri önmagát. Egy intéssel megtisztítja a képviselőházat a csödbejutott álszabadelvűségtől s a választások útján bevezényeli a patkányokat a nemzet haragjának tengerébe!!

A román vasgyűrű. Szerencsétlen politikai viszonyainknak még szerencsétlenebb alakulásai egészen elterelték a magyar törvényhozás figyelmét a legéletbevágóbb nemzeti kérdéstől: a nemzetiségi kérdéstől. A nemzetiségek örülnek is ennek az állapotnak s minden erejüket megfeszítve, azon törik a fejüket, miképpen lehetne a magyarság elől könnyeben és legbiztosabban elhalászni a gazdasági és vagyoni előnyöket. Míg a magyarság közjogi és más politikai kérdések megoldásában emésztli fel erejét, addig a nemzetiségek biztosan és észrevétlenül megkaparintják a magyar földet. Ez régi politikája hazai nemzetiségeknek. E politika öntudatos érvényesítésében legelő járunk a románok: az utolsó négy év alatt több, mint tizenkétezer hold

földet vásároltak meg a magyaroktól. Az agyoncsigázott magyarság eladja ősi birtokát és kivándorol. Ez a helyzet vigasztalan képe. A sajtó h iradással volt azokról a magyar birtokokról, melyek Torontál, Hunyad, Szatmár és Biharmegyékben magyar kézzől átvándoroltak oláh kezébe. És szorongó szívvel kell konstatálnunk, hogy az *oláh vasgyűrű* majd jobban és erősebben szorítja az elhagyott magyarságot. Az ar di Tribunában olvassuk, hogy 137 gyulavarsándi és csümegei román paraszt potom áron megvásárolta Szepszi Karolina Gabriella bárónék csümegei 2700 hold óriási birtokát. Dr. Márkus Mihály ügyvéd közberjárása mellett a felek már alá is írták a szerződést, úgy, hogy a telekkönyvi hatóság már talán át is írta a vevők nevére. A magyar birtok megszerzésére alakult román konzorcium parcellázni fogja a birtokot román parasztok között, a kik Gyula-Varsánd és Csümegei község környékén laknak. Az oláhok birtokvásárlása és birtokfelosztási tervszete annyi raffinéziával volt előkészítve és végrehajtva, hogy arról bizvást példát vehetne a magyar telepítési politikával folyton kérkedő magyar kormány is. Biztos tudomásunk van arról, hogy Arad megyében egy másik oláh konzorcium alkuszik egy másik régi magyar nemesi birtokra. Biztosak lehetünk benne: azt is megfogják szerezni.

A gratulációnok.

*

— dec. 28.

Meglontolt és hosszas töprengés és válogatás után végre megállapodott a szabadelvűpárt az új-évi szónokokban. Máskor könnyen megy az ilyen munka; kiválasztják a legparádásabb szónokot, a ki már cselekedett valamit, gondolatai is vannak és a szavának van némi súlya. Hanem most nem igen akad ilyen ember a kormánypártban. Azok, a kik a marsall-botot hordják bornyujukban, kiléptek a pártból, úgy, hogy ott mostan csupa közlegény van. Ha akad egy-egy káplár, félrehúzódik, nehogy észrevegyék. Ilyen körülmények között eshetett meg azután csak, hogy új-évkor Erdély Sándor fog a minisztereinek palotájában beszélni, Perczel Dezső előtt pedig Kammerer Ernő, Erdély és Kammerer! . . . Valóban, mind a kettőnek olyan a multja, hogy a stilszerűség szempontjából nem emelhető ellenük kifogás. Erdély ur háta mögött a hirdett 16. sajtó-paragrafus áll, míg Kammerer Ernő . . . ennek az urnak a multja még sokkal közelebb van, semhogy fölfrissíteni kellene. Ő referálta a civilista felemeléséről szóló törvényjavaslatot a Házban.

Itt van különben mindkettőjükről egy kis életrajz dióhéjban:

Erdély Sándor tudvalevően a szürke ember. Több annál: a szürkeség, a semmitjelentés, a mindenre

használhatóság, tehát semmire rá nem termeltség szimbóluma. A közéleti langyos víz emberi bőrben: mosásra hideg, meginni meleg, de szükség esetén mosni is lehet vele, meg is lehet inni. Mint igazságügy-miniszter éppen olyan használható, vagy hasznavehetlen volt amilyen lenne, ha például nem jogászna, hanem temetésrendezőnek születik. Mindenre alkalmas, tehát semmire sem kívánatos. Egész közéleti multján csak egy kimagasló pont van: ő volt a megalakítója annak a híres 16. paragrafusnak, amely a sajtószabadságot akarta megnyirbálni. Ez a liberális, jogfejlesztő és szabadsággarantáló cselekménye elégséges arra, hogy a szabadelvűpárt megfizetéséből ő üdvözölje Tisza Istvánt.

Kammerer Ernő a politikai zöldvadász. A zöldvadász, aki hol beelép a sárba, hol kilép a sárból. Kammerer Ernő az egyházpolitikai javaslatok idején kilépett a szabadelvű pártból, a civilista emelésének az idején belépett az előadói székbe. Wekerle idején nem érezte jól magát a szabadelvűpártban, Tisza idején otthonos neki a kormánypárt. Szóval liberális. Azonkívül pedig politikai szomszédja Perczel Dezsőnek, kettőjük választókerülete határos. Mindez alkalmassá teszi arra, hogy ujesztendő napján ő legyen a kormánypárt szája, a mikor az üdvözli a Ház elnökét. Hadd lássák a civilistaemelő méltóságos ur választói, hogy kár volt szeretett képviselőjüktől a bizalmat megvonni. Ime, minden átkos ügynek legvittebb harcosa, Kammerer Ernő. Meg se mukkanjon hát a kerület! Vagy ha éppen szólni akar, büszkélkedjék, hogy az ő képviselője emeltette a civilistát. És most meg kiönti szive szerelmét a november tizennyolcadiki hős előtt.

Mindkét szónok természetesen hangsúlyozni fogja a párt törhetetlen kitarását a szabadelvű eszmék mellett, a liberális diadalát Tisza és Perczel vezérlete alatt és a többi ismert frázist. Hogy megforduljon igazában a biblia igazsága s elmondhassák az emberek: a kéz az Jakobé, de a hang az Ézsaué.

Sebaj . . . erre az évfordulóra ilyen gratulációk is jók.

A háború. A japánok sikerei Port-Artur ellen egyrészt a szárazföldön, másrészt a balti flotta közeledése arra indították a japán hadvezetést, hogy Port-Artur blokádját megszüntesse. Togo tenger-nagy jelentése alapján már közöltük, hogy a japán flottát néhány apróbb hajó kivételével visszahívták, mert nincs szükség rá Port-Artur előtt. Ellenben a balti flotta közeledése szükségessé teszi, hogy Togo hadhajóit gyorsan kijavítsák és képessé tegyék annak a kétségtelenül erős harcra a felvételére, amely Roszdesztvenszki hajórajának megérkezésével várható. Hogy ez a döntő tengeri harc hol fog bekövetkezni, egyelőre bizonytalan. Kamimura japán tengeri nagykövete — mint jelentették, — utnak indult. Mi célból? Vajon azért, hogy a balti flottát olyan helyre csalogassa, a

hol addig Togo flottája elhelyezkedik, vagy pedig csak telderítés miatt indul ki a magas tengerre, még nem tudni. Orosz híradások szerint a balti flotta addig kerülni fogja a nyílt harcot, a míg a harmadik flotta megérkezik.

Választási mozgalmak

az
erdélyi részekben.

— Saját tudósítónktól. —

Majdnem hollibizonyos már, hogy a Házat felszaltják, s elrendelik az új választásokat. A kerületek mozgognak is már mindenütt, s azokról a választási mozzanatokról, a melyek az erdélyi részekben történnek, tudósítások alapján, helységek szerint a következőkben számolhatunk be:

A *székelykereszturi* kerületben a hivatalnokok körutjukat már megkezdették. A járási tisztviselők napnap után kinn vannak s dolgozzák az embereket, de mégis lehet remélni a legjobbat. A mostani törvényhatósági bizottsági választásokon számbelileg járásunkban nem nyertünk ugyan, mégis előnyös anynyiban, hogy Gombos Samu helyett és vele szemben, ki a kereszturi járás szabadelvű pártjának alelnöke, dr. Elekes Dénes ügyvédjelölt lett megválasztva ellenzéki programmal. Már a bizottsági tagok választásánál érezhető és látható volt a nagy nyomás a „tisztá választás“ szele.

Az *Udvarhelyi városi* kerületben a fiatal polgármestert, Szakáts Zoltánt, aki a közelebbi mozgalomban nyíltan az ellenzékhez csatlakozott, — ha fel fog lépni képviselőjelöltnek, okvetlen megválasztják.

A *homoródi* kerületet Heftai anynyira lekenyerezte pénzzel, hogy ott csak egy igen gazdag, ismerős ember tudna megenni, mert a nép — ebben az inséges időkben — nagyon szegény és pénzért eladja a lelkét is.

Az *udvarhelyi* kerületben az eddig népszerű, most igen népszerűtlen Ugron János fog fellépni. Ebben a kerületben a sok hivatalnok, pap körjegyző — a megyeiönök parancsolatából — mind mellette fog korteskedni, hanem ha egy népszerű függetlenségi képviselőjelölt is fellép, igen meg fogja nehezíteni Ugron helyzetét.

A *kereszturi alsó kerület* kormánypárti képviselőt nem fog választani, itt a régi szabadelvű párt vezetési Gyáriás Endrével kiléptek a szabadelvű pártból és valószínűleg Gyáriás Endre, — volt Bánffy-párti képviselő — fog fellépni Bánffy-párti programmal.

A *marosi* alsó járás (vagy amint mi nevezzük, a mezősegi kerület) ellenzéki tagjai is nagyban szervekednek s remélhetőleg meg is lesz szervekedésüknek azon előnye, hogy a kormánypárti jelöltet elbukathatják. Ebben a kerületben ugyanis (jelenleg Bethien István a képviselő) Sándor Kálmán nyug. kir táblabíró (Sándor János államtükárnak a bátyja) akar kormánypárti programmal fellépni, kevés sikerre lehet kilátása, mert ezen kerület színe-java testestől-lelkestől ragaszkodik Sárkány Miklós dr. ügyvédhez, aki ellenzéki programmal biztos kilátással nézhet a küdelem elé, s mint hírlík, fel is fog lépni. Sándor Kálmán és pártja nagyban dolgozik, korteskedik, de eredménytelenül. A minap, mint mondják, egyik községbe kiment egy ba-

rátjával, de bizony alig hallgatták meg.

A *gyergyószentmiklósi* választókerület függetlenségi pártja tegnap alakult és képviselőjelölt gyűlést tartott, amelyen a kerület mostani képviselőjét, Sömegi Vilmost egyhangulag képviselőnek jelölte.

Felvinc erősen készülődik a választásra és meg van győződve arról, hogy a felvinci kerület többé kormánypárti képviselőt nem küld a Házba.

Székelyudvarhelyen a város polgársága impozáns fátyás zenét rendezett dr. Kovácsy Albert tiszteletére, hogy elégtételt adjon neki s szeretetéről és ragaszkodásáról biztosítsa. A polgárság szónoka dr. Vass Lajos ügyvéd volt. Innen a mentet Szakáts Zoltán polgármester ablaka alá vonult, hogy őt abból az alkalomból, hogy a szabadelvű pártból kilépett, üdvözölje. Ezer meg ezer ember tolongott, úri ember és polgár, urinő és polgárnő egygyé olvadt, egy mámoros, lelkes tömeget kéredezett.

Végül dr. Pál Ernő ügyvédnek köszönték meg a népgyűlés rendezésében való segédkezést s ezzel a közönség a legnagyobb rendben és csendben szétoszlott. Szakáts Zoltánnál Víz Floris, Pál Ernőnél Keszler János iparosok beszéltek.

Választási előmozgalmak Bánffy-Hunyadon. A bánffy-hunyadi választókerület szabadelvű pártja f. hó 28-án, tegnap gyűlést tartott a teendőik megbeszélése végett. Nem annyira formális gyűlés volt, mint inkább csak értekezlet, a melyen a vezető emberek a párt újjászervezéséről és Barsay Domokos beszámoló beszédének mikori megtartásáról tanácskoztak. E tanácskozást figyelmébe ajánljuk a járás nagyszámu ellenzékének, a mely érthetetlen módon, még mindig késlekedik a komoly szervezkedéssel. Ez a kerület vérből ellenzéki és holt bizonyos, hogy idejekorán megalakuló ellenpárt, megfelelő jelölttel fényes győzelemre vinné a zászlóját, bármilyen kormánypárttal szemben is. Annál érthetlenebb az ellenzék munkátlan magatartása és annál parancsolóbb szükség, hogy teljes erővel meginduljon egy akció, a melynek a bánffy-hunyadi kerületben, annak nagyszámu 48-as választói számba véve, csak dicsőséges győzelem lenne az eredménye.

Tifuszjárvány

Kolozsvárt.

A városi tanács a közönséghez.

Kolozsvár, decz. 29.

Lapunk tegnapi számában hírt adtunk a tifuszjárványszerű terjedéséről és jeleztük, hogy a városi orvosi hivatal a hatósággal egyetértőleg a mind jobban fellépő betegség ellen a kellő intézkedéseket megteszi.

Ma már meg is kaptuk e tárgyban a városi tanácstól a feleletet, a mely egy figyelmeztetés formájában jött kezünkhöz és következőleg óvja a közönséget a tifuszról:

Figyelmeztetés. 1. A hasi hagyományt — tifuszt — a fertőzött táplálékok és emberek szennyezett (piszkos) kezei terjesztik. 2. Tejet, tejfolt, turót, vaját a járvány idején csak főzve, forralva szabad enni. Leghelyesebb a járvány alatt, a forralt tejet kivéve, minden más tejterméket mellőzni. 3. Gyanus vizet csak feforralás után, kihűtve szabad inni. 4. Jeget a vízbe tenni nem szabad. A jég csak lehelésre használható, közvetlen semmi tepsre vagy ital hozzá ne érjen. Tulhűdés italok ártalmasak. 5. Jó gyümölcs mé tükletesen évezhető, éretlen, vagy túlérett gyümölcs ártalmas. Béhurutra hajlamos, hasmenés-

ses emberek járványos időben ne egyenek gyümölcsöt. 6. Mértékelen szesz-, bor-, sör-élvezés, éjjelezés, a betegségre hajlandóvá tesz. 7. Kezünket étkezés előtt mindig megmossuk. *A tisztaság a betegség hathatós ellenszere.* 8. A tifusos beteg elkülönítendő. Ápolója senkivel se érintkezze. A beteg-szobában eledelt tartani, vagy étkezni nem szabad. Az ápoló kezeit gyakran és minden segédkezés után szappannal jól megmossa és fertőtleníse. A földárványok mésztejjel — 1 kgr. mész 4 liter vízre — fertőtlenítenedők. Az éjjeli edény s a klozetek öt százalékos karbol-oidattal öblítendők. A betegnek külön evő-eszközei, törülközői legyenek. Szennyes ruhái, fehérneműi külön kezelendők. A huzatok lugba beáztatandók és kifőzendők, értéktelen holmik — szalma, papír — alkalmas helyen elégetendők. Ilyen dolgok a szeméttartóba ne kerüljenek. Olyan háztól, hol tifusos beteg van, sem étel, sem italneműt elárusítani nem szabad. Az orvosi rendszabályok szigoruan betartandók. 9. A beteget látogatni veszedelmes, a betegre nézve is igen káros. — A sz. kir. város Tanácsa.

Föloszlatás előtt.

A képviselőház ülése.

— Expressz tudósítás. —

— december 28.

Mintha csak siratóra kerültek volna össze a honatyák. Mielőtt lezárják a régi Ház korporsóját, megegyszer megnézik a pusztuló tetemet. A hangulat is a bucsuzásé, de ezt az elegikus érzést megzavarja a sok jelölt, a kik fekete kabátban ott ácsorognak a folyosókon. Nem jó, ha az ember még élni akar és az örököse már a hagyatékot sürgeti...

Az ellenzék az Ujpárt-ból jött ma is testületileg gróf Apponyi Albert és báró Bánffy Dezső vezetése mellett. Az utcán fergeteges éljenzés kísérte őket. A klubban elhatározták, hogy a szövetség ellenzék nevében Kossuth Ferenczet gróf Apponyi Albert is üdvözi újév délben. A függetlenségi párt nevében d. e. tíz órakor a lakásán Polónyi Géza üdvözi az elnököt.

Aszabadelvűpártbanrészvételt keltett az a hír, hogy Lupa Péter tegnap meghalt. Decemberben, amikor az utolsó rózsák is elfonnyadtak a pomázi ligetekben és a Házat is szétosztatták, az öreg képviselő szép csendesen meghalt.

A mai üléstől különben nem sokat vártak. A folyosók zsúfolt népe között háromnegyed tizenkét órakor hire kelt, hogy Jakabffy Imre elnököl. Tehát Perczel csakugyan lekéselt a vonatról. És így nagy szcénákra nem volt tulságos kilátás. A karzatot ellepő szép asszonyok arcán keserű csalódás látszott. Ugy látszik, itt ma nem törnek össze sem székeket, sem egyebet...

Az utolsó kérdés.

Pont tizenkét óra. A padsorok zsúfolva vannak. Az ülést Jakabffy Imre nyitja meg. Hertelendy László fölolvassa a király kéziratát.

Ezután gróf Tisza emelkedik szólásra.

— Mielőtt a Ház a legközelebbi ülés napirendje iránt határoz —

mondja — megkérdezi az ellenzék: hajlandó-e (Nagy zaj) lehető rövid időre szóló indemnitást adni a kormánynak (Nagy zaj. *Hogyne!* — a baloldalon), hogy a választások az ország pénzügyi viszonyainak zavarása nélkül folyhassanak le? (Nagy zaj.)

Gróf Apponyi Albert: A szövetség ellenzék megbízásából felel a kormányelnök kérésére. Azt hiszi, fölösleges ez a munka, mert Kossuth Ferenc az ellenzék álláspontjának már a multkoriban ugyis kifejezést adott. Be van jelentve az a szándék, hogy a kormány az új képviselőházban is érvényesíteni akarja a november 18-iki ülésen enunciatált törvénytelenséget, melyet mi jogszabálynak el nem fogadunk (Viharos helyeslés) és az ilyen bejelentett szándékkal szemben az alkotmányos lelkiismeret nem engedi, hogy a felhívásnak eleget tegyenek. A folytonos jogsértésre alkalmat nem adnak. (Viharos éljenzés.)

Az elnök: A következő ülés napirendjét kell most megállapítani.

Gróf Tisza István: Indítványozza, hogy a legközelebbi ülés január 3-án legyen. Jelzi, hogy ez alkalommal a felosztató kéziratot is felolvassák. (Nagy zaj.)

Pap Zoltán: Mi lesz a királyi esküvel?

Gróf Tisza István: A január 3-iki ülésnek csak a trónbeszéd meghallgatása idejének a kitézése a tárgya. Egyebekben jelzi, hogy a király cselekedeteiért a kormány felelős... (Óriási zaj.)

Tisza zajjal ezt a kérdést elintézni nem lehet. A mennyiben a januári felmentés törvénysértés, a mellett helyetálló argumentumot felhozni nem tudtak. Ezt a kérdést kész vagyok bármikor megvitatni. (Zaj a balon, felkiáltások: Esküszegés! Esküszegés!)

Olay Lajos kendőtlobogtat: Szavazzunk, szavazzunk.

Tisza István gróf: Mentőljobban zajonganak. (Zaj balon, kiáltások: Hopp, hopp, hopp!) Egyszerűen pellengérré állítom önöket a nemzet előtt. (Nagy zaj balon. Taps jobbon.)

Andácss beszéde.

Andrássy Gyula gróf áll fel szólásra: (Viharos taps balon.) Nyugtalansággal nézte ezt a szerencsétlen akciót. A szenvedély uralkodik az országon. A mi eddig történt az csak bevezetés. Téli választás egymagában véve embertelenség. A miniszterelnök minden erejét kell, hogy belevigye a választásokba és hogy győzzön: a korrupciót is. Nem állítja azonban azt, hogy erre a miniszterelnök el van határozva. Milyen eredményt vár az erőszak-tól? Ilyen viszonyok közt a választás szerencsétlenség. A nemzet közvéleménye megoszlott abban, vajjon a királynak van-e joga az ex-lexben való felosztásra. Csupa izgalom az ország és ez még betetési. Ezen aggodalmak, ezek az indokok vezették arra, hogy keresse a békés kibontakozást. Ez vezette arra, hogy a szövetség ellenzékkel érintkezésbe lépjen. Fel-

állította a békefeltételeket, felállította a házszabály-revizio mértékét.

A főpont az volt, hogy kiküszöböljük a technikai obstrukciót. Megmagyarázza, hogy ezt a napirend előtt való felszólalások elkerülésével, a zárt ülések megszorításával akarta elérni. Ezek voltak a főbb pontok. Szóló elfogadta a választási reformot, mint junktimot a házszabály revizióhoz és követelte a kormányelnöktől a jogfolytonosság helyreállítását. Koncedálta a tíz órai tanácskozási időt is és benne volt az ajánlatban, hogy 30—40 ember ne kezdhesen obstrukciót. Ha Tisza nem utasítja vissza az ajánlatot, lehetett volna a tárgyalásokat folytatni és talán eredményes is lett volna ez. A miniszterelnök erkölcs-telenségnek tartotta ezt a közeledést, mert kijelentése szerint többség van a háta megett. A miniszterelnök most olyan tanácsot adott a királynak, a mely az ellenzék szerint törvénysértés. Abnormis az egész helyzet és abnormis az is, hogy olyan választásokat hirdet a melyeket a saját pártjának egyik része is törvénytelennek tart.

Tisza István gróf miniszterelnök állott fel most szólásra és kijelenti, hogy az a házszabályreform, melyet Andrássy Gyula gróf eléje terjesztett teljesen hasznavehetetlen. Ha Andrássy gróf meg van győződve arról, hogy az ország most megrázkodtatásnak van kitéve: legyen rajta, hogy a veszedelem elmuljék.

Andrássy Gyula gróf erre kijelenti, hogy ő nem szenved nagyzási hőbortban arra nézve, hogy az ellenzék az indemnitást kicsikarja. Magánmeggyőződése, hogy a király az ex-lex dacára felosztalja ugyan a Házat, de ez kontra-verz jogi felfogás.

A többi szónokok.

Hock János arra kéri a szabad-élvipáriot, hogy ne utasítsa vissza az ellenzék feltételeit.

Ugron Gábor törvénytelennek tartja az ex-lexben való hárfelosztalást.

Rakovszky István szerint az az ut, a melyre rátért Tisza István gróf, árt a dinasztának.

Hosszabb házszabályvita után a Ház elhatározta, hogy a legközelebbi ülés január 3-án lesz.

Ugyancsak elhatározta a Ház, hogy új év alkalmából hódolattal üdvözi a királyt.

Ezzel az ülés véget ért.

Krónika.

A hétről.

Kolozsvár, 1904. december 29.

Fázik lant, s a költő uja
Szegény dideregve fujja:
Mi történt e héten át...
Mit hozott a szent karácson
S hogy tegnap az állomáson
Abcugolták e Tiszát?

Hógolyóval, (vagy tán sár volt?)
Megdobálták Feilitsch bárót,
Régi mese. — Hát tovább!
Más is történt, meg történik
Mért kezdjük e kopott, régít,
Máskor is ejtsük sorát.

Hófehérbe bujt a világ.
Ablakomon a jégvirág
Kinyíllott az éjszaka.

Megfagyasztva kezét-lábat,
Halottaiból feltámadt
Halifaxnak évszaka.

S míg a jégen kéz a kézben
Hol félénken, majd merészen
Boldog párok siklanak,
Addig újév közeledvén
Számláikat rendezgetvén
Bus papák sóhajtanak...

Oh sok vétkes ünneprontó
Cipőszámla, ruhakontó!
Észre hogy nem veszitek,
Hogy mikor a művészbálra
Készül nagy és kicsi dáma,
Papa kedvét szegitek.

Pedig mennyi színes álom
Függ a fényes jelmezbálon
Hány vadrózsa, éjkirály
Álmodozik, ki lesz párja,
Sötét hollómadár várja,
Hátha ott lesz a — sirály...

És ha ott lesz, mit mond néki?
S ha a szókat összevéti...
Nagy ég! Lesz kalamitás!
Míró! szóljon oh szent esprít
Hogy a nő ne jelentse ki:
— Milyen ós banalitás...!

Fázik lant és költő uja
Szegény dideregve fujja
Mi történt a héten át.
Új lapot hozott karácsony
Meg tegnap az állomáson
Megabcugolták Tiszát.

Diable.

A katonatisztek megszabolása ellen.

A hadügyminiszter rendelete.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyon megszokott dolog már, hogy nem csak nálunk, hanem mindenütt, ahol hadsereg létezik — és így az egész világon — a fiatal tiszteket az üzletembereknek gunyolt uszorások ugyancsak megkörnyékezik. Az is ismeretes, hogy nagy számba megy évente azon tisztek száma, akik ily „üzletemberek” jószívűségéből akarták költségeiket fedezni. Nem egy tisztek tette tönkre jövőjét a fiatalos könnyelműség és a mindenre kész „segítője.”

Ép ezért nemcsak a fiatal tisztek jövője érdekében, hanem társadalmi szempontból is szükséges, hogy az ily üzletmektől végre megmentsék a tiszteket. Nagyon örvendetes, hogy a hadügyminiszter végre belátta a helyzet túrhételenségét és ez ügyben rendeletet intézett az összes hadtestparancsnoksághoz.

A tapasztalat — így szól a rendelet — tanúsítja, hogy a tisztek igen gyakran kötnek oly hitelüzleteket, amelyek a legrosszabb uszoráüzletek. A sok provizio és egyéb tételek alatt felszámított költségek a kölcsön jó részét teszik és így a kölcsönkérők az igazi összeg nagy részét nem kapják. Az uszorások nem merik, könnyen érthető okokból követelésüket bírói uton érvényesíteni és így, ha csak adós tisztek nem rendezik újabb uszorával adósságaikat, feljelentik őket ezredeiknél. Ez pedig a tisztek végromlása. Ép ezért — mondja a rendelet — oktassák ki a magasabbrangu tisztek a tapasztalatlan, fiatal hadnagyokat, hogy őrizzék meg ily uszorásoktól.

De, mert a hadügyminiszter számított arra, hogy ilyen rábeszélés nem elegendő az uzsorások körmei közül megmenteni a tiszteket, határozott utasításokat tartalmaz a rendelet az uzsorások ellen.

A rendelet főrésze, hogy az ezredék figyelembe se vegyék az uzsorások ilyen feljelentéseit, hanem rendes bírói utra tereljék követeléseiket. Csak ily módon vállalhatnak az uzsorások tervei kudarcát.

Ily körülmények között könnyen meglehet, hogy az uzsorások „működése” a tisztek között mielőbb megszűnik.

A rendelet az egész tisztikar körében nagy megelégedést keltett, mert régi bajnak veszi elejét.

Feilitzsch báró margittai képviselő-jelölt.

— Saját tudósítónktól. —

A nagyváradi hírlapokból veszszük az értesülést, hogy a biharmegyei szabadelvű-párt a margittai kerületben Feilitzsch Arthur bárót lépteti jel Szathmári Mórral, a képviselő íróval szemben, a ki tudvalevőleg ellenzéki programmal bontja ki a zászlót.

Nem tudjuk mennyiben felel meg ez a hír a valóságnak, de tény az, hogy a nagyváradi ujságok egyértelműen úgy emlegetik Feilitzsch bárót, mint a kit a biharmegyei szabadelvű-párt hivatalosan jelölt a margittai mandátumra és így az értesülések hitelességében kevés okunk lehet a kételkedni.

Valószínűleg belátta br. Feilitzsch Arthur is, hogy mennyire népszerűtlenné tette magát a kolozsváriak előtt és ezt tudva egy olyan tekintélyes jelölttel, mint báró Wesselényi Miklós nem kívánja megkísérelni a választási harcot, melyelőreláthatóan bukással fog végződni reá nézve. Avagy talán két helyen lép fel Feilitzsch báró s legrosszabb esetben megelégszik a margittai mandátummal

Pof a bíró előtt.

Nagy botrány egy budapesti tárgyalóteremben.

— Távirati tudósítás. —

— december 28.

Nagy botrány játszódott le ma délelőtt a IV. ker. járásbírósnál dr. Tóth Miklós albiró I. emelet 15. sz. a. tárgyaló termében. A mai napra kitűzött tárgyalások közt volt Sztrakovits Albertné kilakoltatási pöre Lantos Antal angyalföldi volt háztulajdonos ellen. Sztrakovits Albertné ugyanis árverésen megvette Lantos Antal adósságokkal terhelt házat. Lantos Antal azonban sehogysem akart kiköltözni volt há-

zából, úgy, hogy az új tulajdonos kénytelen volt ellene kilakoltatási keresetet beadni a IV. ker. kir. járásbírósnál. Ma volt ezen ügyben a tárgyalás kitűzve. A felperes Sztrakovits Albert helyett férje Sztrakovits Albert jelent meg, míg alperes részéről Lantos Antalné a fiával ifj. Lantos Antallal vett részt a tárgyaláson. A kereset tárgyának ismeretése után ifj. Lantos Antal hirtelen felugrott helyéről s a hatalmas termetű ember teljes erővel úgy ütötte arcon ott a bíró előtt a felperest Sztrakovits Albertet, hogy ez menten lefordult a székről.

— Ti akartok minket kidobni a házunkból gazemberek! Ordította magánkívül az elkeseredett alperes.

— *Hol van Nessi Pál, a felperesi ügyvéd, hadd végezzek vele is!*

Nessi azonban nem volt jelen a tárgyaláson s így Lantos Nessi dr. helyettesét ragadta torkon s egy erős lökessel oda vágta a bírói asztalhoz. A nagy lármára ekkor már berohant Szu Antal bírósági szolga s megakarta fékezni a neki-dühödött embert. Csakhogy ez nehezen ment, mert Lantos dulakodni kezdett a szolgálval. Ekkor már a teremben levő ügyvédek s ügyvédjelöltek is segélyre siettek a szolgának, akinek egyik ujját Lantos a dulakodás közben leharapta. Az utcáról felhívott rendőr úgy ifj. Lantos Antalt, mint Lantos Antalnét, a VI. ker. rendőrkapitánysághoz kísérte be a bíró utasítása folytán. A bíró a botrány következtében a mai tárgyalást január 7-re halasztotta el, egyben pedig jelentést tett a történetekről a budapesti kir. ügyészségnek.

A cár katonái.

Orosz szökevények Kolozsvárt.

— Saját tudósítónktól. —

Nehogy megrettenjen az olvasó, hogy régi sebek felszagatásával akarunk hatni az idegekre és visszaidézni szándékozunk a rég elmúlt idők fájó emlékeit. Ez alkalommal nem a bécsi kamarilla küldötte szabadságunk leigázására a muszka hadfiakat, hanem ők maguk jöttek önként, rettegve és fitkon szökeve távoli hazájukból minálunk oltalmat, menedéket keresve. Mert menekülniök kellett az elől az embertelen vérontás elől, a mely messi kéleten a kultura rovására folyik. Arról adhatunk hírt ugyanis, hogy a tegnapi este gyorsvonattal, a mely Tisza gróf szalonkocsiját Budapestre szállította, három tényleges szolgálatban lévő orosz főtiszt és egy szolgálatértelre behívott katona-szökevény érkezett Bukovinán és Bukaresten átszökve miközben, Kolozsvárra. A három tiszt rövid pihenés után különböző irányokban elvált egymástól és elhagyták Kolozsvárt. A fiatal alig husz éves katonaszökevény azonban szállást fogadott a Központi szállóban és a tegnapot ott töltötte. Szép, magas szálú fiú, a kinek arca első pillanatra is határozott intelligenciát árul el. A németet rosszul tördölve elbeszélte, hogy a három orosz tiszt kíséretében szökött el Moszkvából, mert besorozták katonának és most behívtak az orosz-japán háborúba. Élete biztonságát nem akarva kitenni a veszély-

nek, de meg az oktalan emberirtó hadjárat céltalanságát és nemzete elkeseredését látva, megfogamzott elméjében a szökés gondolata és azt nagy akadályok árán végre is hajtotta. A tisztekről csak annyit tud, hogy vele együtt utaztak tekervényes utakon különböző áruhákban és hogy a keleti harcokról szöktek meg. A katonaszökevény nevét nem akarta elárulni, mert attól fél, hogy a magyar hatóság kiadja Oroszországnak. Csak annyit mondott, hogy ezelőtt négy héttel indult el Moszkvából, a hol atyja tekintélyes bankár. Ő maga könyvelő egy pénzintézetnél és bár vagyonos ember, nem volt ideje több pénzt magához venni, mint négy száz rubelt. Könnyezve panaszkolta el, hogy most már ez is fogytán van, mert felemészítette a nagy utazás és így a legnagyobb nyomornak néz elébe. Nehezíti helyzetét az a körülmény is, hogy atyjának nem írhat holléte felől és hogy a magyar szót nem értve kevés szálamra számíthat, a szálloda több jó szívű vendége segítette ki egy pár korona adománnyal és aztán érzékeny bucsút véve jövevitől tovább szökött — a hol könnyebben megtarthatja inkognitóját — Budapest felé.

A késő éjjeli órákban értesülünk arról, hogy Kovács 43. számú rendőr beikéért egy az utcákon nagy kabát nélkül ödelgő gyanus egyént, a ki az inspekciós rendőrtisztviselők által igazolásra felszólítván a következőket vallotta:

— Névem Szrocinszki Boriszláv. Én az orosz hadseregből ezelőtt másfél hónappal szöktem meg. Harminchárom éves, nőtlen, lengyel származású katonaköteles vagyok. Varschauban születtem. Öt évig szolgáltam Kiewban a tüzérségnél és most mint fegyvergyakorlatra behívott póttartalékost az orosz-japán harcra akartak szállíttatni.

Tizenhatalan voltunk az Odessában állomásozó helyőrségen felállítva Nakporucnik tüzér főhadnagy vezénylete alatt.

Mind a tizenhatalan elkeseredve lévén a főhadnagy ur rábeszélése folytán már rég elhatároztuk a szökést, csak az alkalomra vártunk a mely meg is érkezett.

Egyik altisztünk ugyanis annyira türelmetlen volt és elkeseredett, hogy egy napon így kiáltott fel az őrszolgálaton.

— „Miért haljak én meg idegenben . . .

és szolgálati fegyverével föbe lötte magát.

E szerencsétlen halála aztán bátorra tette valamennyit és nyomban végrehajtották tervüket. A főhadnagy vezetése alatt katona ruhában teljes hadi felszereléssel kiment az egész helyőrség a tengerpartra és ottan ösztetakaragott rubeljeikből egy hajót fogadva, egy bolgár hajóra szállottak fel, mely elhozta őket Konstancig.

A hajót a főhadnagy fogadta számunkra, de nem jött velünk, hanem elment Szerbiába.

Szökésre azért határoztuk el magukat, mert rettenetesen gorombán és igazságtalanul bánnak az orosz katonákkal és bár statárium van kihirdetve egész Oroszországban a de-

zentorokra — mégsem tágitottak elhatározásuktól.

Konstancban a hatóság kényszer-utlevéllel szétküldte őket különböző utvonalonokon. Ő Dornapatakáig jutott el, ahol vonatra szállott, Előbb azonban 2 rubelért eladta katona ruháját, mely a bámuló népek nagyon megtetszett és civilruhába öltözve eljutott a besztercenaszödmegyei Románd községbe.

Innen Besztercére vándorolt el, a honnan három napi gyalogolás után tegnap este a cikk elején említett katonaszökevények elutazása után érkezett meg Kolozsvárra.

Dr. Csoma Zsigmond rendőrkapitánynak ama kérdésére, hogy mi az életcélja a jövőre nézve, ezt felelte:

— Hogy ehessem egy darab kenyert . . .

A jó szívű rendőrkapitány az elcsigázott utasnak azonnal vacsorát rendelt és intézkedett, hogy a város fogdába levő meleg szobában szállásolják el a szerencsétlen katonaszökevényt, a kinek minden vagyona csak az a 12 kopek, a melyet zsebében találtak.

Az oroszországi viszonyokról kérészközdővén azt felelte tudósítónknak az orosz katonaszökevény, hogy nagyon félnek a japán háborútól és közelebről egy általános összeesküvés folytán az orosz hadseregnek nagy szertebomlása várható.

LEGUJABB.

— A „NAPLO” távirati és telefon-tudósítása. —

Bizalmatlanság a kormánynak.

Budapest, dec. 28. (Saját tud.) Szabolcsvármegye állandó választmánya tegnap tartott ülésén 27 szavazattal 6 ellenében elfogadta a közgyűléshez beadott ama indítványt, mely a kormánynak bizalmatlanságot szavaz. A határozat megyszerte élénk megelégedést keltett.

A főrendiház ülése.

Budapest, dec. 28. (Saj. tud.) A főrendiház a késő délutáni órákban ülésezett Csáky Albin gróf elnöklése alatt. Az ülésen felolvasták a Ház elnapolására vonatkozó királyi kéziratot. Ezután Wekerle Sándor indítványára a főrendiház elhatározta, hogy a királyt az új év alkalmával a főrendiház elnöksége útján üdvözlje.

A hercegprimás beteg.

Bunapest, dec. 28. (Saj. tud.) Az estéli órákban elterjedt hírek szerint, a hercegprimás ágyon fekvő beteg. Az agg egyházfőt erős láz gyötri. Házi orvosai kezelik.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Wesselényi Miklós-utca 13. szám alatt, a mai követelményeknek megfelelően berendezett

≡ vízvezetékészereiő üzlet ≡

nyitottam. Elvállalom: fürdőszobák, szagtalan klotzetek és közkutak szivattyú-felszerelését, melyeknek pontos javításáért felelősséget vállalok.

Szakmámat 20 éven keresztül Budapesten, mint önálló szerelő folytattam és Kolozsvárt 8 évig nagyobb vállalatoknál dolgoztam.

Mindennemű munkákat saját magam végzek, ugyszintén mindennemű légszesz- és villanycsengő-felszerelést és javítását pontosan és legutányosabb árban.

≡ Egy évi jókarban tartásért: ≡

1 clozett után . 6 korona	1 földalatti főzáró főcsap
1 kagyló után . 3 korona	után 8 korona
1 közkut után . 5 korona	1 fürdő után . 8 korona

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik

Szücs János,
vízvezetékészereiő vállalkozó.

Tüntetés a trónbeszéd alkalomával.

Budapest, dec. 28. (Saj. tud.) Az elleuzéki táborban élénk megbeszélés tárgyát képezi az a kérdés, hogy az ellenzék részt vegyen-e a trónbeszéd felolvasásán? Az ellenzék többsége feltétlenül szükségesnek tartja, hogy teljes számban jelenjenek meg a király előtt. *Sőt nem tartják kizártnak, hogy ez alkalommal az ellenzék ajkáról önkéntelenül is elő fog törni a méltatlankodás érzete*, ha meggyőződik, miszerint a király csakugyan kész a házat felosztani. *Még mindig kétkedéssel fogadják azonban azt, hogy a kormány ily veszedelmes precedensébe a koronát belévonta volna. Az előjelek után ítélve meglepő dolgok készülnek a politikai világban.*

Egy híres tanítónő halála.

Budapest, dec. 29. (Saj. tud.) Zirzen Janka, az ország határain túl is ismert tanítónő tegnap Budapesten elhunyt.

Körber lemondása.

Budapest, dec. 28. (Saját tud.) A király tegnap Körber Ernő osztrák miniszterelnököt egy órai magán kihallgatáson fogadta. Körber ez alkalommal, utalva megromlott egészségére, felajánlotta a királynak lemondását, a király még nem döntött ugyan a lemondás felett, de a hír szerint, a korona elfogadja a lemondást és Wittek gróf kereskedelemügyi minisztert fogja utódjául kinevezni.

A pénzügyminiszter válása.

Budapest, dec. 28. (Saját tud.) Lukács László pénzügyminiszter tudvalevőleg már régebben válópört indított neje ellen. Tegnap a Kuria helyben hagyta a két alsó bíróság ítéletét és a pénzügyminisztert végleg elválasztotta nejeől. Lukács legközelebb házasságra lép egy nemrég elhunyt bányaigazgató özvegyével.

A Petőfi Társaság elnöke.

Budapest, dec. 29. (Saját tudósítónktól.) A Petőfi Társaság ma választó gyűlést tartott. Jókai helyére elnökül Herczeg Ferenczet választották. A két megüresült tagsági helyet Szabó Sándor alispán és Kemechey Jenővel töltötték be.

A szabadelvűpárt manifesztuma.

Budapest, dec. 29. (Saj. tud.) A szabadelvűpárt által kiküldött tizenötös bizottság megállapította a választókhoz intézendő manifesztumot, melyet a Ház felosztása után jan. 4-én vagy 5-én tesznek közzé.

Az egyetem sikkasztója.

Budapest, dec. 28. (Saj. tud.) Kneidics Rudolf, ki a fővárosi egyetem kveszturájában mint napidijas a lajstromozó naplók meghamisításával

5964 koronát sikkasztott, tegnap került a kir. törvényszéknél a vádlottak padjára. A vádlott beismerte a sikkasztást és bűnös manipulációját nyomorával igyekezett mentesíteni. A bíróság *másfélvi* börtönre ítélte a hűtlen napidijast.

A nemzeti-párt értekezlete.

Budapest, dec. 29. (Saj. tud.) A nemzeti-párt tegnap délután népes értekezletet tartott, a melyen elhatározták a szövetkezett ellenzékhez teendő előterjesztéseiket a választási küzdelemre nézve. Megegyeztek az ujévi üdvözlőket illetőleg is. Gullner fogja üdvözölni Apponyit, Battyány Tivadar gróf Gullner Gyulát. Az ülésen 17 kültagot vettek fel.

Andrássy Gyula jelöltsége.

Budapest, dec. 28. (Saj. tud.) A budapesti Józsefvárosban ma Andrássy Gyula grófot jelölték.

NAPLÓ.

— Hírek. —

Cáfolat.

A Napló tegnap megírta, hogy Tisza gróf, családjával együtt átutazott Kolozsvárt, behajtatott a főispánhoz, s mikor éjjel szütiével a vonathoz igyekezett: *Feilitzsch báró fiakkerjét megdobálták.* A Nemzeti Hírlap ezt a tudósításunkat szóba hozza, s szörnyűmód lecáfolja a képviselőházi alelnök meghajigálásának tényét. Valóban, annyi fontos kérdés kavarog a világűrben megoldatlanul, hogy egy ilyen apró dolognak igaz vagy nem igaz voltáról vitatkozni, némileg furcsa és teljesen szükségtelen. Am a dologról azért lehet mégis pár sorban megemlékezni, mert a kolozsvári félhivatalos még a Feilitzsch báró lovait ért hógolyókból is politikai pártkérdést akar kipréselni. Mi urali módon elismerjük, hogy a N. H., jólnevelt ujság, a melynek modora mentanevellettségtől, — miért gyanúsít tehát ő meg minket a legközönségesebb utszéli trükkökkel? Ha nem dobálnak meg egy fiakkert, és egy lap azt írja, hogy megdobálták: az közönséges hazugság, és alantas kofapletyka, a mely ha politikai vonatkozással is birt egyben hordárokhoz és kocsisokhoz illő hangulatkeltés.

Ilyen eszközökkel nem óhajtunk érdeklődést kelteni, ilyen fogásokkal nem akarjuk sem Tisza grófot sem Feilitzsch bárót még népszertütlebnek tenni, mert az ilyen eszközök nagyon együgyűek, nagyon átlátszók és nagyon hatástalanok. Ilyen váddal illetetni tehát felette kellemetlen, mert nem pályázunk arra, hogy bejussunk a heccék és botrányok sajtómesterei közé. De viszont a N. H. azt csak nem követeli, hogy egyszerűen elhallgassuk, ha valakiknek az volt a gusztusuk, hogy sárgörgetegekkel inzultáljanak fiakkereket? A N. H.

talán nem hiszi rólunk, hogy mi ezt honfiúi dicstevékenységnek tartjuk? Meg történt, hát csak kellett bíraddással lenni fölöle! Ha a szobaleány marólugott ivott, akkor megírják, hogy a szobaleány marólugot ivott, ha a tót leesett az állványról, akkor megírják hogy a tót leesett az állványról, ha a szerelmes kereskedő legény főbe lövi magát, megírják ezt is — miért ne írják tehát meg, hogy Feilitzsch báró kocsija felé kövek repültek? Ez nem ellenzéki politika, mint a N. H. mondja, hanem az ujdondász riportja.

S ha van valahol politika, akkor az a N. H. tagadó cáfolata.

* **Személyi hír.** A kolozsvári egyetem politikai tanszékére kinevezett egyetemi tanár, dr. Balog Arthur nevével együtt megérkezett Kolozsvárra.

* **A város gyűlése.** Kolozsvár város törvényhatósága a jövő hónap 20-ik napjára törvényhatósági bizottsági gyűlést hirdet, a melyen több fontos javaslat és szabályrendelet sorsa felett fog dönteni a közösség. Ezt megelőzőleg az egyes szakszervezetek fogják ülésezni, hogy a tárgysorozatra kitűzendő pontok felett beható eszmecsere folytassanak.

* **Uj tanítónőképző-intézeti tanár.** A közoktatásügyi miniszter Mihálik Lajos csurgói áll. tanítónőképző intézeti rendes tanárt jelenlegi minőségében a kolozsvári áll. tanítónőképző intézethez helyezte át a Felmeri Albert halálával megüresedett történelmi tanári tanszékére.

* **A vásárbizottság ülése.** Az új jövedéki hivatal beállításával a tanács tudvalevőleg a fogyasztási adók és vámok kezelését is az új hivatali ügykörébe akarja vonni. Ebben az ügyben a vásár és vámbizottság ma délelőtt 11 órakor tartja ülését a tanácsháza közgyűlési termében.

* **A veszedelmes Szamos.** A tegnap bekövekezett nagy hideg és erős szélhúvás a Malom-árkot nagymérvű, havas csapadékkal töltötte meg, a minek következtében egyes helyeken a víz, különösen a szamosközi és Csertörő-utakban, valamint a szentpéteri malom környékén levő, alantabb fekvő telkekre kezdett folyni. — A városi mérnöki hivatal a rendőrséggel vállvetve egész napon által közreműködött, hogy eme rendkívüli körülmények által felidézett bajnak elejét vegye. Miután azonban a fokozott munkaerők alkalmazásával sem lehetett teljesen megnyugtató eredményhez jutni, tegnap este, hogy a nagyobb veszedelem elháríttassék, a „Kis-zugó“ zsilipjei felhúzták, hogy az árvíz a Lövölde melletti árkon át a Nagyszamosba jusson. Ennek folytán a malmokban az üzem megszűnt. A beállott vízkömlés semmiféle károkat nem okozott és jelentéktelen kimenetelű volt.

* **Uj állami óvoda.** A közoktatásügyi miniszter Gyaluban állami kisdóvódót szervezett s az annál létesített óvónői állásra Márkon Jozefa okleveles kisdóvónőt nevezte ki, a ki az óvoda megkedvelése érdekében mint nyári menedékházvezetőnő igen sokat tett. Az új óvoda — egyelőre bérhelyiségben — 1905. évi február 1-én nyílik meg.

* **Véres verekedés a korcsmában.** A Bethlenkert-utca esendjét tegnap éjjel szokatlan láрма zavarta meg. Egyik korcsmában mulatott a külvárosnak fiatalsága, mintegy 30 hóstáti legény. Enni akartak, de miután a korcsmáros mindnyájukat ellátni étellel nem tudta, szerencsétlen kimenetele lett a dolognak. Összeverekedtek az ételmi cikkeért és pedig anynyira, hogy éles bicskával és kapanyéllel osztozkodtak a juss felett. Gál J. volt a vezér, a ki Nagy János 17 éves legénynek két helyen átszurta a tüdőjét oly veszedelmesen, hogy a szerencsétlen sebesültet a mentőknek kellett beszállítaniok a sebészeti klinikára. Gál ezen kívül még több sebet ejtett áldozatján. Kettévágta Nagy Jánosnak orrát és balkarját egészen a csontig úgy, hogy orvosi vélemény szerint életbenmaradásához nincs reménység. Gál Jánosnak is kijutott a sérülésekből, mert összetörték a bal lapockáját és a háta gerincét egy kapanyéllel. A verekedőket békíteni akarta egy Butyka András nevezetű polgár, de ő is rosszul járt, mert a bal vállát megsebesítették. A sebesültek be-kötözése és kórházba szállítása után a mentők a véres esetről azonnal értesítették a rendőrséget.

* **Bosszu egy pofon miatt.** Különös eset történt tegnapelőtt éjjel a Pata-utcában. Egy 15 éves gyerek, Vallier József lakatossegéd, orvul megtámadta a kapuban a gyanútlanul hazatérő Marosán József 40 éves kőművesmestert, a kit egy hosszú törrel háthasurtt és pedig oly szerencsétlenül, hogy a szurás a tüdőt is érintette. Tettét bosszúból követte el azért, mert négy évvel ezelőtt Marosán József őt pofon ütötte. A sebesültet a mentők vették ápolás alá és az orvttamadót átadták a rendőrségnek.

* **Bizottsági ülés.** Az elektromos művek építési bizottsága ma délután 3 órakor tartja ülését. Ezen az ülésen a „Ganz és Társa“-cég képviselői is részt vesznek s bemutatják a bizottságnak a munkálatokról szóló részletes terveket és rajzokat.

* **A báró lány tragédiája.** Viruló menyasszony öngyilkosságáról ad hírt kiskágyái levelezőnk. A szép Nagy Gizella jegyben járt egy fiatal emberrel s boldogan nézett az esküvő elé. Most azonban levelet kapott a jegyesétől, melyben az imádotja tudomására hozza, hogy a hozományára kevés s emiatt nem lehetnek egymásé. Ő tehát nem akarja tovább bolondítani s a közöttük fennálló viszonyt végkép megszakítja. A vőlegénynek ez a levele annyira elkeserítette a szegény kis menyasszonyt, hogy végzetes tette szánta magát. Zokogva ült az íróasztalához és levelet írt először is a hűtlen vőlegényének. Azután szüleitől és nagyszüleitől is szépen elbucszott. Majd kezébe vette a nagyatyja falon függő hatlövetű revolverét, megtöltötte s kiment a kert alatt elterülő nádas szélére. A család tagjai előtt feltűnt a fiatal leány hosszas távolléte, a lövést is hallották, hát rosszat sejtettek. Kutatni kezdtek s öt órai keresés után a vadászebek nyomra vezették a családot. Ott találták meg a fiatal leányzót vérben fekvő. A golyó a szívet furta keresztül; mellette feküdt a gyilkos fegyver. Az öngyilkos leány előkelő vérből származik: bárói család ivadéka. De a sor az előkelő származáshoz nem adott neki vagyont, csak szép arcot, viruló egészséget. Az pedig a mai világban kevés hozomány.

A NAPLÓ
előfizetési ára
helyben és vi-
déken:

Egy évre 24 k.
Fél évre 12 k.
Negyedévre 6 k.
Egy óra 2 k.
Egyes szám
8 fillér
Vidéken 10 fill.

A NAPLÓ
szerkesztősége
Jókai-u. 15.
Telefon szám
503.

*
A NAPLÓ
kiadóhivatala
Jókai-u. 15.
Telefon szám
379.

Kapható a do-
hánytőzsdék-
ben és a lap-
elárusító he-
lyeken korán
reggel.
Ára 8 fillér.

A mentők munkája. — Gyermekek és revolver. Mund Dávid 14 éves fiú szüleinek Monostori-ut 154. sz. lakásán tegnap délelőtt játszott az asztalon felejtett revolverrel, a mely töltve volt. A revolver elszűlt és a kíváncsi gyermek balkezén jó mélyre behatolt a golyó bőr alá. A gyermeket mentő-állomásra szállították, a hol a vérző sebből sikerült a veszedelmes töltényt eltávolítani és a jajgató gyermeket visszaadni gondatlan szüleinek. — **Órjögés a vasútnál.** Tegnap délelőtt nagy riadalmat idézett elő egy bethleni utas, Vásárhelyi Mihály, a kit megérkezése alkalmával a váróteremben epileptikus görcsök fogtak el. A beteg ember végig vetette magát a padokon és ordítózásaival, dühöngéseivel nagy néptömeget csodított a váróterembe. Lefogták és a mentők után telefonáltak, a kik a hely színeére kiszállva csillapító szerrekket látták el és bevitték a rendőrségi őrszobába a kíváncsiak tekintete elől a beteg embert. — E helyen említjük meg, hogy a derék mentők a tegnap felette dicséretes tevékenységét fejtették ki, amennyiben tizenkét esetben nyújtottak első segélyt a sebesülteknek és betegeknek.

Jdegenek naplója.

Kik érkeztek tegnap Kolozsvárra?

New-York szálloda. Gróf Vetter Nándorné és fia birtokosné Bécs, Szereday Aladár és neje birtokos Szentmihálytelke, lovag Tichil Károly magánzó Budapest, dr. Kotsis Lajos építész Arad, dr. Balogh Arthur és neje egyetemi tanár Budapest, Velits Zoltán földbirtokos Mező-Örményes, dr. Szócs Géza tanár Nagyszében, Nussbacher Ignác gazdálkodó Kecsed, Bretter Mór és neje birtokos Mócs, Schmidt Jakab birtokos Maros-Bugát, Schmit Béla birtokos Kackó, Weisz Mihály kereskedő Budapest, Preisach Ignác kereskedő Budapest, Duha Jánosné főkapitányne Szamosújvár, Duha István tör. jegyző Dész, Rusu Nikolacu hadnagy Plevlye, Saivari Lipót kereskedő Budapest, Lebe Mór kereskedő Nagy-Kalota, Farkas Gábor kir. közjegyző Nagy-Kalota, Gebauer Ferenc kereskedő Debrecen, ifj. Csizsár Lajos építész M.-Vásárhely, Meszticz Henrik gyáros M.-Vásárhely, Koske Emil hadbíró alezredes Nagyszében.

Központi szálloda. Papp György földbirtokos Egerhát, Szalay Pálné földbirtokos Hári, Haffaludi N. Szamosújvár, Nyegrutz Lukácsné Szamosújvár, dr. Mihály Lajos ügyvéd Nagyvárad, dr. László Aurél

ügyvéd Nagyvárad, Lucácin Luise mérnökne Slánie-Prahova, Hein Sándor és neje aranyműves Dész, Raschnyi Károly kereskedő Budapest, Kern I. hivatalnok Moskau.

Pannonia (Fészl)-szálloda. Farkas Géza terménykereskedő Huszt, Fischer Gábor kereskedő Temesvár, Löwe Gerzon kereskedő Temesvár, Rubinstein Mór utazó Budapest, Gerő Sámuel birtokos Alsó-Detrehem, Didrichstein N. utazó Budapest, Kerekes Gyula kereskedő Győr, Dávid Izrael birtokos N.-Ida, Grün Izsák birtokos Kis-Sármánd, Novák Viktor utazó Budapest.

Blazini szálloda. Bárány György földbirtokos Brád, Wavrina Mihály kereskedő Nagy-Szeben, Kondor Gábor lelkész Nagy-Kalota, Schwarz Lajos hivatalnok Dész, Szikra János kereskedő Gyergyó-Szentmiklós.

ÜZENETEK.

Diable. Köszönjük; igen szívesen fogadjuk a következőket is.
Euquer. Az álneve kissé különös, de ha önnek ez tetszik: ám legyen. — A kéziratot átfogjuk olvasni.
P. J. Budapest. A levelet megkaptuk, az abban foglaltakért, valamint a megemlékezésért köszönet. Egyébként levél meggy.
H. D. Budapest. A tárcát elolvassuk.

Főszerkesztő: **DR. ÓVÁRI ELEMÉR.**
Felelős szerkesztő: **SZÁSZ ÖDÖN.**
Kiadó: „NAPLO” hirlapkiadó-vállalat.

NYILTTÉR

JÓKAI-KÁVÉHAZ

Jókai-utca 4. szám.

A mulató-közönségnek legjobb és legszebb találkozó helye.

Heimann Sándor,
tulajdonos.

Fogműterem!!

— **Nagy Jenő** —
szájpadnélküli műfogspecialista.
Fogműterme Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-u. 6. szám alatt (dr. Göth-ház) Elvállalom a fogszétel körébe tartozó összes teendőket. Munkáimért felelősséget vállalok és azokért díjazást utólag fogadok el. Felvilágosítással naponta 1—2-ig a n. érdemű közönség rendelkezésére állok. — Vidékieknek levélbeni megkeresésére postafordultával válaszolok.

Szegényeknek 8—9-ig ingyen!
A nagyb. közönség további pártfogásáért kérve
Nagy Jenő,
szájpadnélküli műfogspecialista

Erdélyi bank

Takarékpénztár

Részvénytársaság

KOLOZSVÁRT.

Alaptőke 2 millió korona.

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlára, azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól váltókat, utalványokat, járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb.

Jelzálogos törlesztéses kölcsönöket nyújt

10, 20, 30 és 40 évi időtartamra kolozsvári kész- és építendő házakra, kolozsvári és vidéki földbirtokokra a legmértányosabb tételek mellett.

Konvertál már meglévő törlesztéses avagy váltókon alapuló reálkölcsönöket mérsékeltébb tételek mellett.

A kölcsönök készpénzben (tehát nem záloglevelekben) folyósíthatnak, a lebonyolítás a lehető legrövidebb idő alatt történik.

Prospectusok és kérvénymin-ták az intézet hivatalos helyiségében díjmentesen beszerezhetők.

Értékpapirokat és idegen pénznemeket elad és vásárol, előlegeket ad értékpapirokra, folyószámlán és előre meghatározott időre.

Elad sorsjegycsoport könyvecskéket és a lakit sorsjegytársaságokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

Díjmentesen bevált szelvényeket és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket, hiteleveléket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart a felek saját zárai alatt tűz- és betörésmentes páncél szekrényeket. (Safe deposits.)

Nagyobb áradákba csomagolt és a fél pecsétjével ellátott arany és ezüstneműek, vagy más értékű tárgyak külön e célra berendezett tűz- és betörésmentes szobában őriztetnek.

MAGY. KIR.

osztálysorsjegyek

főelárusító helye

— Mátyás király-tér 32. —

üzleti órák: délelőtt 9—1/2-ig
délután 1/2—5-ig.

Bármely felvilágosítással készségesen szolgál

az igazgatóság.

REGÉNY.

A két vérfolt története.

Bűnügyi elbeszélés.

Irta: A. Conan Doyle.

4

— Ha ez úgy van, kinek áll érdekében, hogy a levél tartalma ismerthetné válják? Miért kívánná ellopni, vagy közzétenni valaki a levelet?

— Ugy látszik, Holmes ur, a magasabb nemzetközi politika körébe akar kérdéseivel vezetni. Ha mérlegeli az európai viszonyokat nem eshetett nehezére észrevenni az indokokat. Egész Európa fegyver alatt áll. Két szövetség létezik, mely a fegyveres hatalmat a kellő egyensúlyban tartja. Nagy-Britannia tartja a mérleget. Ha Anglia háborúba keverednék az egyik szövetséggel, ezzel a másik szövetség jutna túlerőre. Ért engem?

— Tökéletesen. Akkor a fejedelem ellenségeinek érdeke e levelet megszerezni és publikálni, hogy így szakadást idézzon elő az ő és a mi országunk között?

— Igen, uram.

— És kinek küldenék el ezt az iratot, ha véletlenül egy ellenség kezébe kerülne?

— Nem is egy, hanem néhány nagy európai hatalom kormányának. És valószínű, hogy oly meszsze haladt már célja felé, a mily gyorsan csak a legnagyobb sietség viheti.

Trelawey Hope feje mellére hanyatlott és hangosan sopánkodott. A miniszterelnök barátságosan nyugtatta kezét vállára.

— Ez csak szerencsétlenség, kedves fiam. Senki sem vádolhatja érte. Semmi óvintézkedést sem mulasztott el. Tehát, Holmes ur, most már teljesen birtokában van a tényeknek. Milyen eljárást ajánl?

Holmes szomorúan csóválta fejét.

— Azt hiszi, uram, ha ez az irat megnevekerül, háború lesz?

— Azt hiszem, a dolog nagyon valószínű.

— Akkor, uram, készülődjék a háborúra.

— Ez kemény mondás, Holmes ur.

— Fontolja meg a tényeket, uram. Tehát képzelhetetlen, hogy éjjel tizenegy óra harminc perc után éjjel vitték volna el, miután úgy érttettem, hogy Hope ur és neje, mindketten ez időtől kezdve abban a szobában voltak mindaddig, míg észre nem vette az irat hiányát. Akkor tegnap este hét óra harminc perc közötti időben vették el, valószínűleg közelebb az előbbi időponthoz, mert bárki vitte is ki, kétségtelenül tudta, hogy ott van, és természetesen oly korán akarta azt magának biztosítani, a mily korán csak tehette. Már most, uram, ha az ily fontosságú iratot el vitték abban a mondott időben, hol lehet az már most? Senkinek sem állhat érdekében, azt vissza tartania. Biztosan gyorsan ment át annak a kezéhez, kinek szüksége van rá. Milyen kilátásaink lehetnek arra, hogy elérhetjük, vagy csak ki is kuta/hatjuk hollétét? Ez felülmulja erőnket.

A miniszterelnök fölemelkedett üléséről.

— A mit elmondott, Holmes ur, teljesen logikus. Magam is úgy érzem, hogy teljesen elérhetetlen számunkra.

— Tegyük fel, továbbá követ-

keztetés kedvéért, hogy a szobaleány vagy az inas.

— Mindkettő régi és kipróbált becsületességű cseléd.

— Ugy emlékszem ön azt mondta, hogy a szoba a második emeleten van, hogy kívülről nincs bejárata, és hogy belülről senki sem juthatott oda észrevétel nélkül. Tehát a házban kellett valakinek lenni, ki azt elvitte. Kihez vitte volna el a tolvaj? Valamelyik nemzetközi, titkos ügynökhöz. Ezeknek nevei meglehetősen ismeretesek előttem. Három van közöttük, a kikeről lehet mondani, hogy a többi között a vezető szerepet viszik. Ha egy hiányzik közülök — különösen ha mult éjszaka óta tűnt volna el — lenne legalább egy nyomunk arra nézve, hogy hová került az irat.

— De miért lenne távol? — kérde a külügyi titkár. Elvinné a levelet egyik londoni követséghez, ez ép úgy lehetséges, mint nem.

— Nem hinném. Ezek az ügynökök függetlenül dolgoznak és bizony sokszor feszült viszonyban is vannak a követségekkel.

A miniszterelnök helyeslően bólintott.

(Folytatjuk.)

PFERSCHY J.
ÉTKEZŐ
Deák Ferencz-u. 8. Telefon 126.
Kitűnő magyar konyha. — Erdély hegyaljai borok házon kívül is bármily kicsi mennyiségben szállítanak. A világhírű Pschorr-bräu-sör kimérési helye.
Tisztelettel **PFERSCHY J.**

UJ ÜZLET!
Szép-utca 2. sz. alatt (sarok épület)
Férfi ruha és női felöltők!
1 rend téli férfi ruha 5 frttól feljebb
1 rend téli férfi ruha 1.80 „ „
1 női divatos kabát 5.— „ „
1 női vattirozott gallér 6.50 „ „
1 rend téli magyar ruha 7.50 „ „
1 női téli posztó cipő 1.50 „ „
Hosszu kabát dus választék! — Kurta bundás szörme kabát. — Boák dus választékban. — Egy próbabevásárlással tessék meggyőződni. Tisztelettel
Klein R. és Társa.

ÉTKEZŐ **ÉTKEZŐ**
Olcsó és jó házi koszt.
A Szt.-Lélek-utca 2 sz. alatti
ÉTKEZŐBEN
mérsékelt áron kitűnő reggeli ebéd és vacsora kapható.
Az egyetemi ifjuság kedvezményes árban részesül.
Ebéd és vacsora előfizetés egy óra 16 forint, hetenként négy tál étellel.
Olcsó és jó házi koszt.

UJ ÜZLET!
Karácsonyi és ujévi bevásárlásait a **FRIEDMAN M.-féle** üzletben Deák Ferencz-utca 5 szám alatt.
= szerezze be =
Zománcozott kék edényekben nagy választék konyhaberendezések, üveg-árak, china-ezüst különlegességek ugyszinte sok más disztárgyak stb. — Vidékre megrendelések pontosan eszközöltetnek.
Nagybani vevők nagyobb ár- engedményben részesülnek.
Pontos kiszolgálás!
SZOLID ÁRAK!

Régi erdélyi borok
Unió-utca 7. szám alatt.
Szilvási, hadrévi, rózsamáti stb. a Benigni pinczéből palackozva és hordóval olcsón eladók.
Asztali borok 90 fillér, 1 kor. 20 fillér árban üveggel együtt literenként ugyanott kaphatók. Rendelés házhoz küldetik. — Telephon szám 531. Üvegek visszavétnnek.

Ellenőrzött házhelyek
A vasut mellett a gyalogútjárónál felparcellázva, telekkönyvelve, a mely felépítményre olcsó törlesztési kölcsönök van megszavazva. 00 Értelkezni lehet
B. Bak Lajosnál KOLOZSVÁRT, Malom-u. 28 sz.

Olvassa és csodálja!
Teszler Károly divatkereskedőnél Wesselényi-Miklós- (Hid)-utca 11. sz. alatt,
mai naptól fogva eladásra kerülnek: Remek tenisz flanelek 14, 16 kr. — Zefírek, kartonok, szatinok és baúsztok 9 krajczártól kezdve. — Legújabb divatu barchetek 13, 19, 25, 30 kr. — Valódi francia flanelek, legdivatosabb dessinokban 25, 30, 35 kr. — Dupla széles ruhaszövetek 15 krtól kezdve. — Valódi angol szövetek 140 centi széles 38, 45, 56, 76, 95, 1.10, 1.30 kr. — Vihar-loden 85 centim. széles 28, kr., 120 centim. széles 43 kr. — Cibelin szövetek 120 és 140 centim. széles 60, 70, 80 kr. — Vászna, chiffonok, kész fehérneműk, ággyterítők, fegyházban kötött harisnyák és még sok fel nem sorolható cikkeket, olcsó árak mellett.
Maradékok, magy választékban.

Gobelin, smyrna, észak és hosszúoltésú
kézimunka-ajdonságok
kalotaszegi vásznak, összes szövetek és fonalak.
ELŐNYOMATA.
ÁKONTZ SÁNDOR
— Kolozsvárt, szoborral szemben. — (Alap. 1830.)

TRISKA J.
Zongora-raktára
Kolozsvárt, Sétatér-utca (Saját ház).
Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimbalmok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.
Hangszerek becszerelését, javítását, hangolását, helyben és vidéken elfogadom.
Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható. Ára **1100** korona.
Bármikor megtekinthető!

Polgári Vendéglő Trefort-utca 11-ik szám.
!!! Megérkeztek !!! Ménesi uj házhoz 1 ltr. 34 kr., bent 40 kr.
Különféle borok. — Szegzárdi siller „ 1 „ 36 „ „ 44 „
Tessék megkóstolni. — Pecsénye 5 éves „ 1 „ 50 „ „ 70 „
Szomorodni gyógybor egy liter . . 1 frt 20 kr.
További havi előfizetést ebéd 16 forinrtért
— vacsorára étlap szerint — elfogadok.
Sült bármilyen adag 30 krajczár.
Kitűnő magyar konyha! Kitűnő magyar konyha!
Számos látogatásért esedez
14 1-10 **Fogel Ferencz, vendéglős.**

— ajánlja megbízható jóminőségű —
árucikkkel ellátott
Rigó Lajos
női divat-, kézmű- és fehérnemű-kereskedés
Kolozsvárt, Wesselényi M.-utca 5. sz.
Raktáron dusválasztékban kaphatók időszak szerint a legújabb
Női ruhaszövetek Selymek Vászna
Szintartó barchetek Flanellek Mindennemű fehérneműk
Muffok és Boák mindenféle Trico alsó ruhák
Ruhabélések és díszek Ernyők stb. Paplanok
és Függönyök stb. Szőnyegek
Szolid kiszolgálás és mérsékelt árak.

Telefon-szám 399.

STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedése

KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedőnél Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt

a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fűszert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésem valódiságáról meggyőződni.

Olcso törlesztő kölcsönök! 10, 20, 25, 32, 42 és 50 évre az Erdélyrészi Magyar Jelzáloghitelbank

Részvénytársaságnál
KOLOZSVÁRT, Rózsa-utca 1. szám, emelet.

A kölcsönök teljes összegben folyósítanak, minden levonás nélkül. Földbirtokra és kolozsvári belvárosi új vagy régibb építkezési, de forgalmas helyen fekvő házakra a becsérték 50%-a. Vidéki és külvárosi házaknál ha újak az érték 45%-a, ha régiek, de jó karban és forgalmas helyen vannak az érték 40%-a adatik kölcsön. *Becsleési eljárás helyben díjmentes.* A kölcsönök lebonyolítása gyors és a költségek minimálisok. *Ügynökök fölöslegesen, miután minden szükséges felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgálnak.* **Hírnagyok.**

Hivatalos órák 9—1. — Prospektus kívánatra ingyen!

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók!

Feltűnő eredmény!
háziilag készíthető igen jó
likőrök és rumok
előállítására kitűnő francia likőr-
és rum aromákat hozok forgá-
lomba, melyeket 1 liter forga-
gokban árusítok.
Készítése: gyors, olcsó és tiszta!
BURGER FRIGYES
drogéria és illatszert kereskedése
KOLOZSVÁR, Mátyás király tér
Alacsony, Benedectiner,
Anisz, Császár-körte,
Barack, Curacao,
Charrreuse, Kávé (Mocca),
Kömény, Rum Jamaica,
Marachino, Vanília, Rum Ananász.

Általános megelégedés!

B. BAK SÁNDOR

7 1—20

épület és műlakatos

KOLOZSVÁRT, Malom-u. 28. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Malom-utca 28. szám alatt atyám B. Bak Lajos gyártelepén a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

épület- és műlakatos-műhelyt

nyitottam. — Elvállalok minden a fémipar körébe tartozó munkákat, u. m.: díszkapukat, balkon, lépcső- és sirkerítéseket a legegyszerűbbtől a legdizsesebb stilszerű kiviteiben; továbbá épületvasalásokat, vasfedélszerkezeteket. Butor-díszművasalásokat, műkovacsolt luszterek, lámpák, virág-asztalkák vasból sarga- és vörösréz-ből vagy nickelezve, adott vagy általam készített rajz szerint.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Telefon 120.

B. Bak Sándor műlakatos.

◆ Rajzzal és költségvetéssel készséggel szolgálok. ◆

Javításokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Vidéki megrendelésekre azonnal válaszolok.

„Kristály”

gőzmosó intézet

Telefon 500.

KOLOZSVÁRT.

Telefon 500.

A modern technika legújabb vívmányának megfelelő felszereléssel, tisztán viz és szappannal mos, vasal női és férfi fehérneműeket gyorsan a leg szebb kivitelben és előnyös árban.

Elvállal vegyileg tisztítani uri és női ruhane-műeket, selyem és szövet kelméket, kézímunkát, díszdarabokat stb. jutányos áráért.

Csipkefüggönyök 30 kr.-ért darabonként mosva és vasalva.

A ruhane-műek kívánatra díjmentesen elhozhatnak és viszont tiszta állapotban pontos időre hazaszállítanak.

A n. é. közönség kényelmére a belvárosban

LASKAI FERENCZ ÉS FIA

ágyne-műek üzletében — Telefon 405.

(Kossuth Lajos és Tivoli-utca sarok) felvételi telepet létesített, hol ruhaátvételeket eszközölnék.

A n. é. közönséget biztosítva kifogástalan munkáról és mindenben méltányos árákról, szíves figyel-mébe ajánlja a belvárosi felvételi telepet és számos megbízatást kér a

„Kristály” gőzmosó intézet.

Fehérnemű mosva és mangolva 10 kr. kgm-onként.

Ujhelyi M. és Társa

könyvnyomdája Kolozsvár, Jókai-utca 15.

Telefon-sz. 379.

Elvállal és készít mindennemű nyomdai munkákat a legizlésesebb kiviteiben. Vidéki megrendelések gyorsan, pontosan és szolid árban teljesítetnek.